

# KONTAKT

## med FSDB

---

Förbundet Sveriges Dövblinda ● Årgång 34 ● September 2011 ● Nr 4

---



*Familjeveckan i Leksand*

- ***Nya familjesektionen bildad***
- ***Underlätta vardagen för alla***
- ***Grym, cool och fantastisk!***

# Innehåll

Grym, cool och fantastisk!.....	sid 3
Vinn pengar och underlätta vardagen för personer med dövblindhet.....	sid 7
Ordförande har ordet.....	sid 8
Äldreboende.....	sid 10
Ny Familjesektion.....	sid 11
Familjeveckan på Västanvik.....	sid 12
Tips på aktiviteter:.....	sid 14
- FSDB:s höstträff 18-20 november.....	sid 14
- ID-dagar i Uppsala.....	sid 15
- Världsteckensspråksdag.....	sid 15
DBU-sidan:.....	sid 16
- Monique Eriksson har ordet.....	sid 16
- Westernhelg på Jultorp Ranch.....	sid 16
Regionala föreningar:.....	sid 17
- FSDB Nord, Västerbotten och Mitt.....	sid 17
- FSDB Örebro-Värmland.....	sid 19
- FSDB Stockholm och Gotlands län.....	sid 20
- FSDB Mälardalen.....	sid 21
- FSDB Skåne.....	sid 24
- FSDB Uppsala och Gävleborgs län.....	sid 26
Återbetalning för egna utlägg.....	sid 27
Adressändringar.....	sid 27
På gång i FSDB.....	sid 27
Stöd Mama Magnus!.....	sid 28

## Grym, cool och fantastisk!



*Ewa-Helen Rydmark*

**Många personer med dövblindhet får inte den hjälp som de behöver. En av dem är Ewa-Helen Rydmark som kämpar för att få rätt till personlig assistent. I sin egen teaterpjäs berättar hon om livet och kampen för bättre villkor.**

Människor är både lika och helt unika. Alla har styrkor och svagheter. Ewa-Helen, som kallas Eva, beskriver sig själv som en glad, positiv och aktiv kvinna med många drömmar. Eva är i 45-årsåldern, hon har uppfostrat tre barn och hon tycker om att vara ute bland folk. Eva har också dövblindhet och på grund av sin dåliga balans sitter hon i rullstol.

- Ett av mina motto är att se möjligheterna istället för begränsningarna, säger Eva som förutom att spela teater, också skriver dikter och drömmer om att resa runt i världen. En dag vill hon även kunna koppla av i en alldeles egen sommarstuga.

Eva är en föreningsmänniska som vill att det ska gå rätt till i samhäl-

let. Det är viktigt att alla får sina röster hörda. Eva är själv aktiv och envis. Hon klarar mycket, men inte allt.

– Jag har ansökt om att få personlig assistent flera gånger, men kommunen (Örebro) säger nej. De tror att jag klarar mycket mer än vad jag gör, säger Eva.

Tidigare har Eva läst litteraturvetenskap och sociologi på universitetet. Det krävs dock en hel del för att få tillvaron att fungera.

## Stress i vardagen

– Många små vardagliga saker är svåra för mig och jag upplever mycket stress, får ju försöka klara så mycket själv, säger Eva.

60 timmar i månaden har Eva en ledsagare som kan följa med henne utanför hemmet, men hon behöver ju hjälp hemma också.

- Jag har till exempel svårt att laga mat och hitta saker. Jag har också svårt att tvätta mig ordentligt på ryggen och fötterna. Att klippa naglarna är en omöjlighet. Det är också svårt att knäppa knappar, speciellt små knappar. Jag har ju dålig känsel beroende på min sjukdom. Med personlig assistent skulle det bli betydligt enklare, säger Eva.



- Jag har även hemtjänst som inkluderar tvätt en gång i veckan, städning en gång i veckan samt matjänst fyra dagar i veckan. Då kommer de och lämnar mat hos mig. Ofta är det alldeles för lite mat, jag blir inte mätt. Dessutom kan ingen av dem teckenspråk. Det saknar jag mycket, att de som jobbar inom kommunen kan teckenspråk.

- Min egen fästman kan inte bevakas varje steg jag tar, han har också rätt till ett eget liv, säger Eva.

## Trött på att kallas duktig!

Eva går tredje året på teaterlinjen på Hällefors folkhögskola. Under det första året började hon fundera på att göra en egen pjäs. Till en början var hon lite tveksam, men fästmannen uppmuntrade henne

att våga satsa. Till slut kändes allting rätt och pjäsen "Jag är fan inte duktig" började växa fram.

- Jag har ju kämpat länge för att få personlig assistent och teatern är ett bra sätt att försöka få politiker, tjänstemän och vårdpersonal att vakna. Övriga intresserade är också välkomna. Pjäsen är inte bara för min egen skull utan för alla andra i samma sits, berättar Eva.

Under den 45 minuter långa föreställningen tecknar Eva på scenen och teckenspråkstolkar översätter för den hörande publiken.

Hon berättar också om sin uppväxt och om klumpiga kommentarer som hon har råkat ut för. För Eva är det viktigt att betona att alla duger bra som de är. Ibland kanske människor i omgivningen menar väl, men det kan ändå bli väldigt fel. De ser bara funktionshindren och glömmer att det faktiskt finns en människa i rullstolen eller bakom käppen. Eva är innerligt trött på att kallas duktig när hon klarar av små vardagliga saker.

- Vid ett tillfälle skulle jag öppna en chipspåse. Då kommer en person fram till mig och säger, det är fel håll, du måste vända på den. När jag hade öppnat kom samma person fram och klappade händerna och utbrast "Åh, vad du är duktig!"

berättar Eva.

- Vid ett annat tillfälle var jag och min fästman ute och åt. När jag hade ätit färdigt och servitrisen skulle plocka bort våra tallrikar, sa hon till min fästman "Åh, vad duktig hon är som ätit upp". Min fästman sa att jag inte vill kallas duktig och han berättade om min pjäs, men det hjälpte inte. Servitrisen envisades ändå med att fortsätta kalla mig duktig!

- Tänk om någon istället kunde säga att jag är grym, cool eller fantastisk!

## **Balansgång mellan olika världar**

När Eva var två år fick hon en neurologisk sjukdom som gjorde att synen, hörseln och balanssinnet försämrades samtidigt. När hon var 16 år blev hon sjuk igen. Den gången var det ett virus som gav sig på balanssinnet. Tre gånger i livet har Eva fått lära sig att gå.

Under större delen av uppväxten var hon rätt ensam. Det var svårt att passa in. I tonåren, när jämnåriga intresserade sig för mode, dansade och träffade killar tränade Eva på att lära sig gå.

- Balansgången mellan att välja

att vara hörselskadad eller döv var en tonårskris för mig. Jag är upp-  
vuxen i ett hörande hem där ingen  
kan teckenspråk plus att jag gick  
i hörselklass i skolan. Det var job-  
bigt. Jag ville vara döv men fick  
inte. Teckenspråket var tabu på  
den tiden och ingen ville acceptera  
att jag ville vara döv. Det berodde  
mycket på min synskada.

- Faktum är att det är lättare att

avläsa teckenspråk än att läsa på  
läppar då man är synskadad, men  
i slutet av 70-talet och i början av  
80-talet var det ingen som förstod  
det, säger Eva.

Alla människor är lika och samti-  
digt unika. Det behövs någon som  
är precis så grym, cool och fantas-  
tisk som Eva är på scenen!

## **Preliminärt program för ”Jag är fan inte duktig”**

**20 oktober**

Kävesta folkhögskola

**15 november**

Toleransveckan (Örebro)

**19 november**

Wiks folkhögskola (Uppsala)

Eventuellt blir det fler föreställ-  
ningar. Kontakta gärna Eva, e-post  
[eva.rydmark@home.se](mailto:eva.rydmark@home.se) för mer  
information.

## **Evas dikt Drömmar**

Håll dina drömmar vid liv  
och låt inget hindra dem  
från att bli verklighet

Drömmarna är det bästa vi har  
de får oss att hoppas på framtiden  
de får oss att lyckas i livet

Drömmarna får oss att må bra  
I lyckans värld blir alla drömmar  
till verklighet

Om du stiger in i paradiset  
blir ingenting längre som förr  
Allt förändras förvandlas  
till underbar glädje, leenden  
och skratt

Vad vore livet  
utan drömmar?

# Vinn pengar och underlätta vardagen för personer med dövblindhet!

Kommunikationsmyndigheten PTS anordnar innovationstävlingen Innovation för alla två gånger per år och den 24 oktober 2011 kommer PTS att utlysa nästa tävling. PTS efterlyser då förslag på smarta kommunikationslösningar som ska kunna användas av personer med dövblindhet.

Temat för tävlingen är "Underlätta vardagen för personer med dövblindhet". Sista ansökningsdag är den 2 december.

Genom tävlingen får forskningsinstitut och företag möjlighet att ansöka om finansiering av tjänste- och produktutveckling, forskningsprojekt och studier, inom elektronisk kommunikation. De sökande som PTS utser som vinnande projektförslag kommer att erhålla finansiering. De vinnande projekten har möjlighet att få upp till 200 000 euro (ca 2 miljoner kr).

## Tema "Underlätta vardagen för personer med dövblindhet"

Dövblindhet är en kombination av funktionsnedsättningarna syn och hörsel. Det begränsar en persons vardagsaktiviteter och inskränker full delaktighet i samhället.

PTS välkomnar även andra innovativa lösningar/studier inom temat

"Underlätta vardagen för personer med dövblindhet".

## Tävlingen utlyses den 24 oktober

Tävlingen kommer att utlysas den 24 oktober 2011 och ansökan ska vara inne senast den 2 december. När ansökningstiden har gått ut kommer PTS att utvärdera samtliga ansökningar, och välja ut vilka projekt som får finansiering från myndigheten.

Precis som i de tidigare tävlingarna inom Innovation för alla efterlyser PTS också särskilt förslag på kommunikationslösningar som kan användas av så många som möjligt – oavsett funktionsförmåga.

## Mer information

I mitten av september kommer det att finnas mer information om denna tävling på [www.pts.se/innovation](http://www.pts.se/innovation).

## Ordförande har ordet



*Pontus Degsell*

Hoppas att ni alla har haft en riktigt härlig sommar!

I över 40 år har den så kallade Almedalsveckan arrangerats på Gotland. Veckan har under åren utvecklats till att bli den största politiska mötesplatsen i Sverige och alla riksdagspartier medverkar. Genom demokrati och öppenhet ger veckan dock alla som vill debattera samhällsfrågor chans att delta.

Samtliga arrangemang är gratis och öppna för alla. Vi tycker att det är viktigt att också vi syns där och den 3-10 juli medverkade FSDB och DBU på årets Almedalsvecka. "Tolka mig rätt" var temat för den kampanj som FSDB och DBU bedrev tillsammans med övriga hörselorganisationer. Varje dag vandrade deltagarna runt i Visby för att sprida information om tolkning och

teckensspråk. Från FSDB:s styrelse deltog Linda Eriksson och Klas Nelfelt. Från kansliet åkte Kerstin Möller, Cecilia Strandell och Helena Söderlund. DBU representerades av Helena Christoffersson och Dennis Lindell. Vi kommer säkert att få en rapport från deltagarna till nästa nummer. FSDB medverkade dessutom genom samarbetsorganisationen Lika Unika.

Arbetet med den statliga tolktjänstutredningen pågår. Det var i september 2010 som utredningen tillsattes. I uppdraget ingår att kartlägga och analysera hur nuvarande reglering, finansiering, organisering och tillsyn av tolktjänst till personer med dövblindhet, barndomsdöva, vuxendöva och hörselskadade fungerar inom olika samhällsområden. Uppdraget ska redovisas senast den 1 november 2011. Linda Eriksson är FSDB:s representant i referensgruppen.

Inom FSDB har det också bildats en tolkarbetsgrupp. Den består av Linda Eriksson, Siv Grönberg och jag från förbundsstyrelsen, Anne-Maj Magnström och Malin Eriksson från kansliet samt Berit Jildenhed och Hans-Lennart Kramer från de regionala föreningarna.

Barn och unga ska ha lika rätt till en så bra skolgång som möjligt i

en trygg miljö. Det gäller självklart också för barn och ungdomar med dövblindhet. FSDB har skickat remissvar till delbetänkandet Med rätt att välja - flexibel utbildning för elever som tillhör specialskolans målgrupp (SOU 2100:30).

FSDB och DBU har först ställt sig bakom en gemensam remiss tillsammans med hörselorganisationerna SDR, SDU, HRF, UH och DHB.

I utredningen nämns enbart elever med medfödd dövblindhet (Åsbackaskolan) och elever med synskada och ytterligare funktionsnedsättning (Ekeskolan). FSDB har också förutom den gemensamma remissen, lämnat en egen remiss för att påpeka den allvarliga bristen att utredningen helt har tappat bort målgruppen elever med förvärvad dövblindhet.

I förra numret efterlyste vi personer som var intresserade att delta i någon av de två nya arbetsgrupperna för IT-frågor respektive Stadgefrågor. Vi har fått förslag på kandidater till båda grupperna och sammansättningen kommer att beslutas i samband med styrelsemötet den 15-16 september. På kongressen den 28 maj godkändes också en helt ny verksamhetsplan som fokuserar på delaktighet. Planen kan användas på tre nivåer: utåt i samhället, inom

FSDB och individuellt. På styrelsemötet den i september kommer vi att diskutera verksamhetsplanen samt vilka områden som kommer att få högst prioritet.

FSDB:s regionala föreningar turas om att ansvara för Dövblindas Dag. Dagen har inte ett fast datum, utan det varierar från och till år. Den 26-28 augusti, anordnades dagen (dagarna) i Stockholm under ledning av FSDB Stockholms och Gotlands län. Programmet innehöll bland annat föreläsningar och två teaterföreställningar med skådespelare som själva har dövblindhet.

År 2012 kommer FSDB Uppsala och Gävleborgs län att anordna Dövblindas Dag.

Nu har vi snart FSDB:s höstträff att se fram emot. Datumet är den 18-20 november. Temat denna gång är "Kombinerad syn- och hörselnedsättning och dövblindhet, forskning och utveckling" och vi är mycket glada att forskarna Claes Möller och Sten Andréasson kommer att medverka under helgen. Glöm inte bort att anmäla er och mer information finns i separat annons.

*Pontus Degsell*  
*Förbundsordförande*

# Äldreboende för teckenspråkiga döva och personer med dövblindhet

**FSDB Stockholms och Gotlands län och Stockholms dövas förening har fått 2-årigt projektanslag för äldreboendet för teckenspråkiga döva och personer med dövblindhet.**

De som är med i projektet är Anette Pellerberg, projektledare och Ann Jansson projektmedarbetare. Det är bra att någon från FSDB är med i samarbetet och ser till att också äldre personer med dövblindhet är med från början och ser till allt projektet rullar i samarbete med SDF:s äldre döva.

Vårt huvudsansvar för projektet är att se till att det kommande **Seniorboendet i Hässelby** byggs på våra krav och önskemål med anpassningar, och har samarbete med Klarteckens styrelse. Vi ser också till att ordna informationsmaterial på rätt medium. Vi kommer dessutom att uppvakta kommuner som har ansvar för äldrefrågor.

**Trygghetsboendet i Skärholmen** är en annan bostadsform för äldre personer. Skillnaden mot Seniorboendet är att det är med tillsyn, hjälp av personal, trygghetslarm m m. Seniorboendet är ett självständigt boende där man klarar sig själv.

Seniorboendet kommer att bli klart

för inflyttning under hösten 2012. Till dess kan äldre anmäla sig till kön hos Klarteckens styrelse. Mer information kommer senare under hösten.

Till Trygghetsboendet kommer äldre att kunna anmäla sig direkt till den kommunala bostadsförmedlingen. Som önskemål kan man ange att man vill bo på teckenspråkigt trygghetsboende. För att anmäla sig till kön ska man ha fyllt 70 år. Vi kommer att försöka se till att döva och personer med dövblindhet får dispens att ställa sig i kön redan vid 65 års ålder. Trygghetsboendet i Skärholmen beräknas bli klart för inflyttning omkring 2013-2014.

Sedan finns det **en tredje boendeform för äldre som är vårdberoende**. Det innebär att hälsan inte är bra, demens m m och då kan man anmäla sig till biståndshandläggaren hos kommunen för att bo på vårdboende för döva och personer med dövblindhet som kan få hjälp av personal dygnet runt. Det vårdboendet ligger i Hökarängen.

Jag kommer fortlöpande att skicka information om vad som händer med äldreboendet tillsammans med SDF om vad som är nytt under hösten.

Om du har frågor om äldreboendet är det bara att fråga mig på e-postadress: [ann@stockholmsdf.se](mailto:ann@stockholmsdf.se)

Besök också gärna [www.stockholmsdf.se/seniorboende](http://www.stockholmsdf.se/seniorboende)

*Mvh Ann Jansson  
Projektmedarbetare för Seniorboendet/trygghetsboende för äldre döva och personer med dövblindhet*

## Ny Familjesektion

**FSDB:s kongress beslutade i maj att godkänna bildandet av den nya familjesektionen (som ska handlägga frågor som rör alla föräldrar med dövblindhet och deras familjer och ordna verksamhet för dessa).**

Under familjeveckan i juli i Leksand på Västankvick valdes den nya styrelsen som nu består av ordförande Agneta Hummerhielm och de två ledamöterna Marita Rantanen Petersson och Roger Såthe.

Kort presentation av oss i styrelsen:

### **Agneta**

Jag bor i Älvängen 3 mil norr om Göteborg med min familj. Familjen består av min man, två ungdomar (16 och 14 år) samt en labrador. Jag är hörselskadad och synskadad. Jag har varit med på tre familjeträffar som FSDB har ordnat.

### **Marita**

Jag bor i Karlstad. Jag är gift med Björn och vi har en gemensam dotter (6 år). Björn har två stora

flickor sen tidigare. De är 18 respektive 21 år. Jag har också två ledarhundar. Den ena Rutger är en pensionerad labrador. Oliver är min nya "buse" på 2 år. Jag har deltagit i de träffar FSDB ordnat för familjer.

Jag har också varit med och startat upp DBU, FSDB Dalarna och jag har även suttit i riks FSDB:s styrelse. I dag är jag vice ordförande i FSDB Örebro-Värmland. Spännande med familjesektionen!

### **Roger**

Jag bor i Härnösand, är döv och synskadad. Jag är gift med Anna Sofia och vi har två barn (7 och 9 år.) Jag har deltagit på alla familjeträffar.

# Familjeveckan på Västanvik i Leksand



*Glada deltagare*

**Årets familjevecka var en härlig upplevelse för alla som var där. Intresset för familjeveckan har ökat för varje år. I år var vi hela 19 familjer. Jätteroligt!**

Vi hade delat in barn och ungdomar i olika ålderklasser. De minsta var på dagis med sin personal och gjorde sina aktiviteter.

Skolbarn & ungdomsgruppen gjorde roliga och spännande saker med sina ledare.

Vi föräldrar hade många och givande föreläsningar på för- och eftermiddagar. Senare under eftermiddagarna var vi tillsammans med våra barn och ungdomar. Vi

åkte t.ex. sommarrodel i Rättvik, tittade på björnar mm i Björnparken i Orsa, marknaden i Leksand och besökte Nusnäs dalahästtillverkning.

Skolbarn & ungdomsgruppen åkte själva med sina ledare till Sommarlandet och fick njuta av parkens alla aktiviteter.

Föreläsningarna för oss föräldrar hade ett brett innehåll, både praktiskt och teoretiskt.



*Besök på Nusnäs dalahästtillverkning*

Smaka på detta: Livsomställningar, Socialhaptisk kommunikation, Positiv självkänsla, "Att leva med förälder med dövblindhet" och Massage att både ge och få.

Tack alla ni föreläsare, tolkar och fritidsledare som kom och gjorde vår vecka så trevlig, rolig, intressant och spännande.

På onsdagskvällen skulle vi göra vårt första val av FSDB:s familjesektions styrelse.

Nu sitter Agneta Hummerhielm som ordförande och med sig har hon sina ledamöter Marita Rantanen Petersson och Roger Såthe. Styrelsen sitter på två år. Det är

också de som kommer att bli planera nästa års familjevecka. Det blir en utmaning för styrelsen att få till ett bra innehåll och många intresserade familjer att komma till nästa års familjevecka.

Vi hade ett fantastiskt sommarväder, god mat, trevliga föräldrar med sina barn och ungdomar och givande utflykter tillsammans.

Det är alltid mycket inspirerande att få träffa människor, få prata och utbyta erfarenheter med varandra i en skön miljö.

*Väl mött nästa sommar!*

# Tips på aktiviteter:

## FSDB:s höstträff 18-20 november

**Missa inte att anmäla dig till höstens höjdpunkt!**

**Tema:** Kombinerad syn- och hörselnedsättning och dövblindhet, forskning och utveckling

**Plats:** Hotell Quality Winn i Haninge

**Kostnad:** 1000 kr för röstberättigad medlem. Summan inkluderar måltider, boende i dubbelrum, program och resa (till lägsta möjliga pris). Om du vill bo i enkelrum, betalar du ett enkelrumstillägg på 400 kr.

**Anmälan:** Sista anmälningdag är torsdagen den 6 oktober.

Anmäl dig till Emil Bejersten, e-post [emil@fsdb.org](mailto:emil@fsdb.org), fax 08-659 50 42 eller med vanligt brev till Emil Bejersten, FSDB, 122 88 Enskede

### Om höstträffen

Årets höstträff blir alltså den 18-20 november. Den börjar med middag vid 18-tiden på fredagen och avslutas med lunch som serveras kl 12 på söndagen.

Platsen blir hotell Quality Winn i Haninge. FSDB hade sitt årsmöte



*En av föreläsarna är professor Claes Möller*

på samma plats år 2007. Hotellet ligger på Rudsjöterassen 3, bara 200 meter från pendelstationen och det tar endast 20 minuter in till centralstationen.

Temat för helgen är "Kombinerad syn- och hörselnedsättning och dövblindhet, forskning och utveckling". Vi får bl.a. besök av två välkända professorer inom området: Claes Möller och Sten Andreasson.

Claes Möller är professor i audiologi och har forskat mycket om Ushers syndrom. Sten Andreasson är professor inom ögonområdet. Båda två ingår i det Nationella expertteamet för diagnosticering av personer med dövblindhet.

Vi är mycket glada att kunna presentera de här personerna som föreläsare på höstträffen. Många medlemmar har efterfrågat detta.

*Hjärtligt välkommen till FSDB:s höstträff 2011!*

## **ID-dagar i Uppsala**

Hjälpmedelsinstitutet arrangerar årligen Informations- och Demonstrationsdagar. I år blir dagarna den 19-20 oktober i Uppsala Konsert & Kongress.

Mer information finns på [www.hi.se/iddagarna](http://www.hi.se/iddagarna)

## **Världsteckenspråksdag den 10 september**

Dagen för att stödja teckenspråket anordnas i Stockholm lördagen den 10 september kl 12-14. Samlingspunkten är Mynttorget (platsen bredvid riksdagen närmast Gamla stan). Alla som vill visa sitt stöd för teckenspråket är välkomna dit

Alla som inte kan komma, kan ändå visa sitt stöd för teckenspråket genom att bära turkosa kläder den dagen och förklara för omgivningen att det just är för att visa sitt stöd.

## DBU-sidan:

### Monique Eriksson har ordet

Hej dbuare!

Jag heter Monique Eriksson och är vice ordförande. Jag har synskadan CVI och en hörselskada. Jag är även cp-skadad och använder rullstol ibland. Så mitt hjärta brinner mest för barn och ungdomar med fler funktionshinder. Jag jobbar en del med frågor för dem med medfödd dövblindhet. Kontakta mig gärna om ni vill att jag ska göra något. Den aktivitet som vi hittills har planerat i år är Jultorp

ranch där vi får rida westernridning. Den helgen äger rum den 3-6 november och jag hoppas att många vill vara med.

Kom också gärna med förslag på aktiviteter som ni skulle vilja att styrelsen anordnar eller om det finns någon speciell fråga som ni vill att vi ska jobba med.

*Hjärtligen Monique*

### Western helg på Jultorp ranch!

Nu är det dags för western helgen! Lollo, en man som äger Jultorp ranch har kontaktat oss och vill att vi ska komma tillbaka någon gång. Nu ska vi ha en weekend under fyra dagar på Jultorp Ranch, 3 - 6 november. Ni kommer att få lära er Linedance, ridning och lite teori. Helgen kommer att kosta 850 kr.

Ni kan anmäla er till mig, Helena Christoffersson, senast den 19 september via heily90@hotmail.com eller sms, 070-76 186 78. OBS! Det är ett begränsat antal som kan vara med på den helgen.

Max 13 personer kan få rida. Fundera inte, utan bara anmäl er till mig! Jag kan varmt rekommendera er den helgen. Ni kommer inte att ångra er!

Medlemmar i FSDB får också gärna anmäla till den helgen, men ni får vara med OM det finns lediga platser.

Vi finns även i Facebook gruppen – DBU, om ni vill fråga något eller bara diskutera med andra som ska vara med på helgen.

## Regionala föreningar:

### FSDB Nord, FSDB Västerbotten och FSDB Mitt:



*Deltagare på SPA-resan*

## SPA-resa till Estland den 12 – 21 juni

Förra året skulle vår kanslist Roger Såthe anordna en SPA-resa till Estland för medlemmar från både FSDB Nord och FSDB Mitt. Tyvärr blev resan inställd på grund av att vi inte fick tolkar och ledsagare.

Jag ansökte om min resa hos min LSS-handläggare hos min hem-

kommun Örnsköldsvik, men tyvärr fick jag avslag för ledsagare. Roger Såthe överklagade hos kommunen enligt FN-konventionen. Min kurator på Landstinget Väster-norrland hörselvården överklagade också till Förvaltningsrätten i Här-nösand om kommunens avslag. Det här året gjorde Roger Såthe

ett nytt försök att anordna en SPA-resa till Estland. Vi jobbade hårt och diskuterade med kommuner och tolkcentraler om hur vi skulle lösa det med ledsagare och tolkar. Till slut lyckades vi ordna detta.

Det var fem dövblinda medlemmar från FSDB Nord, FSDB Västerboten och FSDB Mitt samt tre ledsagare och fem tolkar som följde med på SPA-resan. Nordins Buss & Resor från Umeå ansvarade för resenärerna. Det blev totalt 40 resenärer. Busschauffören Anders och reseledaren Birgitta från Nordins Buss & Resor körde och hämtade resenärer från olika platser mellan Umeå och Sundsvall till Stockholm. På skylten på bussen stod det "SPA-resor till Estland".

Vi hade kafferast i Höga kusten. Vi stannade också i Jättedal som ligger söder om Sundsvall för lunchrast i en ladugård och kafferast hade i Terip.

På båten som heter m/s Baltic Queen åt vi ett mycket gott smörgåsbord. Vi åkte från Stockholm kl. 17.30 till Mariehamn kl. 00.30. Färjan stannade i Mariehamn under 10 minuter, innan vi åkte från Mariehamn kl. 00.40 till Tallin. Kl. 10.00 vaknade jag av båtmotorn. I Tallin och var vi tvungna att vara försiktiga och akta oss för tjuvar som ville sälja kikare och kunde stjäla plånböcker från turister.

Från Tallin tog det tre timmar till SPA-hotellet i Pärnu. SPA-hotellet var ett sovjetiskt hus byggt under 1970-talet som sedan renoverades till ett estländskt hus. På SPA-hotellet fanns bevakningskameror och GDS.

Vi blev lite stressade efter lunchrasten, innan vi skulle gå på läkarbesök för varje patient. På SPA-hotellet finns det svensktalande läkare och svensktalande sjuksköterska. Det finns mottagningstider på kvällar till kl. 22.00 hos sjuksköterskan.

Det blev lite kaos för oss dövblinda patienter som behövde ha olika behandlingar efter läkarbesöket. Men det blev en bra lösning för oss alla.

Varje förmiddag fick jag en tolk till varje behandling och jag använde sen min ledsagare vid lunchrasten och fram till kvällen. Vi hade lunch varje dag kl. 12.30 – 14.30. Vi fick god mat att äta. Det var också mycket och vi blev mätta.

Det var frukost kl. mellan 07.00 – 10.00, lunch kl. 12.30 – 14.30 och kvällsmat kl. 17.30 – 19.30.

Anders och Birgitta ordnade en trevlig trivselkväll med historier och musik i en bar på SPA-hotellet.

På torsdagseftermiddagen åkte vi

buss i Pärnu och en guide informerade oss om staden. Guiden berättade att en städerska har 2 000 kronor i månadslön och en lärare får 5 000 kronor.

Varje dag kunde vi gå till badhuset t ex bastu, badsäng, bubbelpool, varmbad och gympa från morgonen kl. 07.00 till kvällen kl. 22.00. Allt fanns på samma hotell. Jag och min ledsagare provade att bada i ett varmbad och det var 41 grader i vattnet. Vi kunde inte sitta så länge där förrän vi blev slöa. I svenska badhus finns det inte bad med så varmt vatten.

Vi satt också i en ångbastu som var helt kaklad på väggar, golv och tak. Från taket droppade det ner på våra huvuden. Det var precis som regndroppar.

På lördagen gjorde vi en utflykt till Pärnu och besökte timmerstugor och en ridskola med 50 ridhästar. På kvällen gick vi från hotellet till en trevlig restaurang och beställde lyxig mat som vi betalade själva.

På hemresan åkte vi m/s Victoria från Tallin kl. 17.45 och vi var framme i Stockholm kl. 10.00. Färjan kom till Mariehamn kl. 03.40 och stannade där i 10 minuter. Jag vaknade av båtmotorn som vanligt.

Vi var nöjda med semestern och det var avkopplande med alla

SPA-behandlingar med massage, utraljud, örtbad, blodprov, blodtrycksmätning och mycket annat inom läkarvården. Allt passade bra för oss dövblinda patienter. Det var till exempel behandlingar som minskade spänningar spänningar i axlar, nacke, rygg, armar och andra besvär.

Vi tackar kanslisten Roger Såthe, tolkar, ledsagare samt Nordins buss & resor.

*Inger Öberg*

## **FSDB Örebro-Värmland: Loppmarknad**

FSDB Örebro-Värmland ska ha loppmarknad den 15 oktober kl 13.00-17.00 i Örebro. Alla FSDB-medlemmar och andra intresserade är välkomna dit - både för att shoppa och för att sälja.

Vill du sälja något, anmäl dig till [orebro-varmland@fsdb.org](mailto:orebro-varmland@fsdb.org) senast 8 oktober. Du bestämmer själv om din inkomst ska gå till FSDB eller om du vill behålla den. Kontakta även [orebro-varmland@fsdb.org](mailto:orebro-varmland@fsdb.org) för att få veta adress.

# FSDB Stockholm och Gotlands län: Årsmöte

**Torsdagen den 14 april var det dags för årsmöte och alla samlades på Dövblindas aktivitetshus i Stockholm.**

Innan årsmötet började kl 18.00 bjöd föreningen på smörgåstårta och deltagarna hade tid att umgås en stund.

Ordförande Ann Jansson hälsade alla medlemmar varmt välkomna och förklarade årsmötet öppnat och det genomfördes med 18 röstberättigade medlemmar samt stödjande medlemmar.

Årsmötes valde Helena Christoffersson som mötesordförande. Hon är en ung tjej som är mycket aktiv inom DBU. Tidigare var hon också DBU:s ordförande. Till mötessekreterare valdes Anna Huynh. Det var härligt med två glada unga tjejer och det blev många skratt under årsmötet som gick ganska snabbt och slutade ca 20.30.

Alla godkände verksamhetsberättelsen och bokslutet för år 2010. Ingen revisorsberättelse hade kommit in på grund av att den hade försvunnit och den auktoriserade revisorn Johan Engdal och föreningens revisor Hans Nilsson skulle fixa en ny. Revisorsberättelsen skulle sättas upp på anslagstavlan senare efter årsmötet.

Årsmötet beviljade styrelsen ansvarsfrihet för år 2010.

Årsmötet valde en ny styrelse. På två år valdes Rolf Eriksson och Peter Falkegård och i fyllnadsval av ledamot valdes Helena Christoffersson. Ann Jansson, ordförande har ett år kvar fram till år 2012 och Christina Hultén är kvar som ledamot. Det blev omval av revisorerna Johan Engdal och Hans Nilsson. Till ersättare valdes Sten-Owe Bjelvestad (omval). Gurli Wåglund och Mikael Lundgren valdes till valberedningen.

Årsmöte valde Mikael Lundgren, Ann Jansson, Sten-Owe Bjelvestad, Sven-Erik Kronfjäll och Rolf Eriksson som ombud till FSDB förbundets kongress den 27-29 maj i Göteborg. Till ersättare till FSDB valdes Göran Rydberg. Alla medlemmar lyckoönskade ombuden som ser till att framtiden blir bra för förbundet.

(Ann och Rolf har ingått i förbundets Valberedning. Enligt stadgarna kan de därför samtidigt inte vara ombud. Stig Ohlson och Christina Hultén övertog vid ett senare tillfälle deras platser.)

När årsmöte slutade överlämnade Helena ordförandeklubban till Ann. Hon tackade Sten-Owe Bjelvestad och Mikael Lundgren som slutade i styrelsen.

Efter årsmöte hade vi skoj och trevligt i varandras sällskap. Det blev mycket skrattande innan alla åkte hem.

Under 2010 har det hänt mycket i FSDB Stockholm och Gotlands län och det händer också mycket spännande under år 2011. De anordnar Dövblindas dag i Stockholm

den 27-28 augusti och i oktober firar föreningen 25-årsjubileum.

Sist, men inte minst ett tack till Christina Hultén som var den som hade gjort den mycket goda smörgåstårten.

Det är också mycket roligt att Helena och Peter som är så unga har kommit in i styrelsen.

*Referent Pontus Degsell  
Medlem i FSDB Stockholm och  
Gotlands län*

## **FSDB Mälardalen: Smått och gott**

**Här kommer några axplock från vår verksamhet under det första halvåret 2011.**

### **Årsmöte**

Den 12 mars var det årsmöte i Västerås och vi var ca 25 närvarande inklusive tolkar. FSDB:s hedersmedlem Kerstin Möller var dagens årsmötesordförande och vi gick igenom alla sedvanliga årsmöteshandlingar. Vår revisorersättare Sten-Owe Bjelvestad fick uppdraget att vara mötessekreterare.

Vid punkten Styrelseval blev det omval av ledamot Kerstin Petters-

son. En plats som ledamot lämnades vakant tills vidare.

Efter årsmötet serverades hemlagad skinkstek med svampsås och annat gott som föreningen bjöd medlemmarna på.

Sen var det dags för föreläsning med Kerstin Möller och ämnet var hur vi som lever med dövblindhet upplever delaktighet i samhället. Vi fick frågor av Kerstin om hur vi

upplever samhället. Efter denna intressanta föreläsning tackade ordförande Margret Kerstin för föreläsningen och för att hon också hade skött ordförandeklubban suveränt under årsmötet. Självklart tackade Margret också Sten-Owe Bjelvestad för hjälpen att anteckna årsmötets olika beslut.

Viola Jakobsson avtackades för de två åren som ledamot i styrelsen.

Efter konstitueringen har styrelsen följande sammansättning:

- Ordförande Margaret Eriksson, Västerås
- Vice ordförande Benny Broberg, Eskilstuna
- Sekreterare Björn Broberg, Tors-  
hälla
- Kassör Kerstin Pettersson, Malm-  
köping

(En plats som ledamot är vakant).

## **Efterlängtrade träffar**

Både den 20 april och 4 maj 2011 anordnade Södermanlands lands-  
ting efterlängtrade syn- och hörsel-

teamträffar för oss som lever med dövblindhet. Vi fick information om våra rättigheter att få stöd med olika saker som t ex tolkverksamhet, hjälpmedel som vi har rätt till för att kunna vara delaktiga i samhället, färdtjänst mm. Vi deltagare var belåtna med dessa två träffar.

FSDB Mälardalen fick också en ny medlem från Nyköping som vi hälsar hjärtligt välkommen.

I höst blir det ytterligare två efterlängtrade träffar och vi tackar Södermanlands Landsting för att de har uppfyllt FSDB Mälardalens önskan.

## **Höstens aktiviteter**

Vi har planerat att anordna vår lilla Dövlindas dag. Därefter blir det Ålandsresa inklusive Medlemsmöte och till sist Julbord någonstans i Västmanland.

*Björn Broberg*

# Härliga upplevelser med FSDB Mälardalen

Söndagen den 21:a augusti hade FSDB-Mälardalen en liten träff innan höstens mörker. Vi samlades på Malmköpings busstation, där vi väntade på STORA härliga bilar. Det kom en Chevrolet Impala -66 och en Buick Skylark Custom -68, alltså raggarbilar som var nercabade (inget tak uppe) och tur med vädret hade vi.

Cruisade (åkte) ut till ett ställe utanför Malmköping, som heter Follökna vängård. Den består av herrgårdsbyggnad och två flyglar och en damm mitt på gården. Där mötte husmor och vaktmästaren upp och bjöd på kaffe och smörgås. Sen satt vi och minglade, vi fick höra lite om gårdens historia.

Kl 13.00 var det dags för lunch, som bestod av kyckling med tagliatelle och sallad och till efterrätt äppelpaj gjord på gårdens äpplen med vaniljsås.

Därefter blev det en guidad tur till den egna ön, som heter Trollön, i sjön Nedingen, via en träbro som var 150 m lång. På ön finns ett kapell där de haft dop och bröllop. De hade också en liten grillplats med stockar som bänkar runt den.

När vi kom tillbaks till gården blev det kaffe och hembakta vaniljbullar,

som husmor hade bakat. Det fanns ytterligare lite tid för att sitta och mingla och njuta eller om man ville ta en tur runt gården.

Kl 17.00 blev det en liten grillbuffé med korv, fläskfilé och grönsaker. När det var uppätet var det dags att åka hem.

Miljön ute på Follökna är ju helt underbar med stora gräsområden buskar och träd på gården och sjön som ligger alldeles intill med både gula och vita näckrosor. Att bara vara där är så underbart skönt med dess unika lugn och man verkligen kan ladda upp sina batterier, alltså inte batterierna till hörapparaterna. Om man vill vara där flera dagar finns det dessutom möjlighet att hyra rum eftersom den ena flygeln är som ett vandrarhem. Vi var ca 20 personer med tolkar.

Jag tror eller snarare vet att alla som var med njöt av den goda maten, det vänliga bemötandet som man fick därute och den underbara miljön. Allt det gör nog att vi återkommer fler gånger.

*Glada hälsningar från FSDB  
Mälardalen Genom Kerstin  
Pettersson, Malmköping*

## FSDB Skåne:

### Utflykt till Möns Klint i Danmark

Den 5 juli 2011 samlades vi vid Turisthållplatsen Norra Vallgatan i Malmö. Kl sju på morgonen var det redan strålande väder och alla hade med sig glatt humör.

Vi började vår färd mot Möns Klint. På vägen dit gjorde vi ett uppehåll för kaffe med goda danska wienerbröd som föreningen bjöd på. Peter (vår kanslist) hade ansvar för den här utflykten och han såg till att alla hade det bra. Färden gick vidare över till öarna mot Mön där vi kom fram strax innan lunch. Mön har 11 000 invånare och vi kom till den idylliska staden Stege som har 4 000 invånare. Där vandrade vi runt på tisdagsmarknaden och efter detta åkte vi vidare till en restaurang och åt en härlig dansk "fläskstek" och till sist serverades glass med jordgubbar.

Sedan åkte vi vidare till slottet Liselunds som byggdes i slutet av 1700-talet. Slottet är det enda i världen som är byggt med halmtak på taket. Vi promenerade också i den vackra slottsparken och där intog vi även kaffe.

Därefter åkte vi vidare till själva Klinten och kunde gå de 500 trapp-

stegen som leder ner till själva stranden. Där kan man se alla skiftande färger nere i havet. Man kunde även gå upp till Drottningens sol med den fantastiska utsikten över havet. År 2007 var det ett stort ras på ön. Då rasade flera tunnland sand och också ett kapell ner i havet.

Efter detta var det dags för hemfärd till Malmö. I samband med hemresan överraskade Peter oss med varsin souvenir. Det var en mugg med vackert motiv med Möns klint.

Peter hade också fixat goda smörgåsar med kalkon.

Tack för den fint anordnade utflykten!

*Vid pennan  
Ingvar Kristensson*

## Furuboda 24-27 juli

Vi var 23 personer som samlades på Furuboda. På söndagen var det fria aktiviteter som tipspromenader till stranden och kubb spel samt pilkastning.

Måndagen gick åt till att åka kanot och på eftermiddagen var det åter fria aktiviteter.

På tisdagen åkte halva gruppen till Åhus och några till Kristianstad.

Kvällen avslutades med buffé och lotterier.

På onsdagen fick vi prova på fyrhjuliga motorcyklar samt en omgjord Volvo 240 Cab.

Tack Peter för ett välanordnat sommarläger!

*Vid pennan  
Arne Lorentzson*

## Fiskarstugan i Simrishamn

**Fredagen den 5 augusti var det dags för FSDB Skånes traditionella träff på Fiskarstugan i Simrishamn.**

Vi var 21 medlemmar + Anton, vår nya maskot?

De flesta av oss samlades på Malmö C för att resa med tåget till Simrishamn. Självklart var det ett Pågatåg som vi åkte med. Färden gick genom ett underbart vackert Österlen och på vägen passerade vi Ystad och Tomelilla.

Efter en kort promenad kom vi fram till stugan, vid småbåtshamnen. Där välkomnades vi av våra värdar, medlemmarna Lars Greiff, Bengt Jönsson och Gertrud Sörensson. Här hade de dukat upp med smörgåstårter innehållande

havets läckerheter med lax, räkor osv. Stämningen steg och alla deltog livligt. Vi avslutade eftermiddagen med kaffe och kaka.

Oj vad tiden gick fort, som alltid när man har trevligt. Det var dags att säga farväl till de vänner som inte skulle med tåget tillbaka till Malmö.

Ett stort tack till våra underbara värdar Lars, Bengt och Gertrud samt till vår kanslist Peter! Hoppas vi åter får uppleva detta nästa år. I så fall blir det 5-årsjubileum!

*Hans Lennart Kramer*

# FSDB Uppsala och Gävleborgs län:

## Lyckad utflykt

Fredag den 17 juni träffades vi kl nio på morgonen utanför Park Inn Hotellet i Uppsala, där en abonnerad buss väntade på oss. Vår sommarresa gick till Älvkarleby. Kl tio var vi framme i Älvkarlebys kyrka som är från 1400-talet. Där stod en guide och väntade med kaffe. Det smakade gott efter resan. En medlem kom från Ockelbo och då var vi fyra medlemmar med ledsagare och tolk. Det var en väldigt fin gammal kyrka med blå målning på väggarna. När guiden berättade blev det som en resa bakåt i tiden.

Sen besökte vi den kände författaren Stig Norlings grav. Trots att han bara blev 58 år var han väldigt känd i Gävletrakten.

Efter en timme åkte vi med vår guide till Älvkarleby Laxön. Där skulle vi få se när laxen simmar, leker och hoppar upp på trappan. Tyvärr var vi där i fel månad (juni) för laxen leker och hoppar upp på trappan i juli. Så det var bara vatten och åter vatten utan lax, men vi fick berättat så mycket ändå. Små hus med hantverk, konstnärsmålteri och huset där militärer åt och sov förr i tiden då det var ett stort militärområde. Sedan var det dags

för lunch kl halv ett i restaurangen. Lunchen smakade jättegott. Därefter gick vi in och ut i alla hus och tittade. Halv tre gick vi till caféet och därefter åkte vi vidare till kinesiska museet där en guide väntade på oss som vi hade bokat till kl halv fyra. En hel timme berättade hon om den tre mil långa kinesiska muren och om varför det ser ut som om hustaken är böjda uppåt på sidorna. Det har att göra med kinesernas starka tro och religion. Sedan gick vi in i butiken och det fanns många roliga saker. En del av dem förstod vi inte vad det var för något. Klockan fem var vi nöjda och åkte tillbaka till Uppsala efter en otroligt intressant och rolig dag. Vi hade väldigt tur med vädret när solen sken. Under lunchen regnade det, men vi hade ändå tur. Dagen blev så lyckad med allt pusslande att få tider med guide och platser att stämma. Sist men inte minst hade vi en otroligt trevlig och rolig chaufför som körde bussen. Vi fick många skratt på köpet. Ja, vi alla var helnöjda.

*Vid pennan*

*Ordförande Inga Lill Andersson*

## Återbetalning för egna utlägg

Egna utlägg betalas tillbaka enligt följande:

Arbetsgången är att för den som lämnar in underlag för egna utlägg till Cecilia Strandell senast den 15 i en månad sker utbetalningen samma dag som ordinarie löneutbetalning. D v s den 25 eller om 25 är på en helg fredagen innan. Om underlaget lämnas in efter den 15 får man vänta en extra månad på utbetalning.

Underlag skickas till: Cecilia Strandell, FSDB, 122 88 Enskede

## Adressändringar

Tack på förhand för att du fortsätter att hjälpa oss med aktuella uppgifter! Har du ny adress? Tänk i så fall också på att meddela ändringarna till FSDB:s kansli. Du kan skicka e-post till [register@fsdb.org](mailto:register@fsdb.org) eller kontakta Emil Bejersten, [emil@fsdb.org](mailto:emil@fsdb.org)

## På gång i FSDB

### September

**14-18 september**

EDBU:s styrelse har möte i Stockholm

**15-16 september**

FSDB:s styrelse har möte

**23-25 september**

Föräldrarådet har föräldrautbildning på Almåsa kursgård

### Oktober

**21-23 oktober**

DBNSK har möte i Bålsta

### November

**1 november**

FSDB:s styrelse har möte

**3-6 november**

DBU:s western helg (i mån av plats är även FSDB:s medlemmar välkomna)

**18-20 november**

FSDB:s höstträff i Haninge

### December

**7-8 december**

FSDB:s styrelse har möte

## Stöd Mama Magnus!

Insamlingen Mama Magnus stöttar unga med dövblindhet i Östafrika.

Sätt gärna in en slant på Mama Magnus postgiro 24 94 36-7.

Vill du veta mer om insamlingen är du välkommen att kontakta Lena Johansson, telefon 031-97 01 13, e-post [lenastyrso@globalnet.net](mailto:lenastyrso@globalnet.net)



### Kontakt med FSDB

Tidning för Förbundet Sveriges  
Dövblinda  
ISSN 0349-571 X

### Nr 4 september 2011, årgång 34

Redaktör: Annelie Björling  
Förbundet Sveriges Dövblinda  
122 88 Enskede  
Tel: 08-39 90 00 (växel)  
Texttel: 08-39 92 94  
Fax: 08-659 50 42

E-post: [redaktion@fsdb.org](mailto:redaktion@fsdb.org)  
Plusgiro: 44 77 73-3

Kontakt med FSDB utkommer med 6 nummer per år i svartskrift med stor stil, i punktskrift och på DAISY-skiva med tydlig inläsning. Det går också utmärkt att få tidningen i elektronisk form. Svartskriftsupplagan är 850 ex.

*Sista dagen för artiklar till nästa nummer är den 5 oktober 2011.*